

[Christmas Møller.]

og Syd for Grænsen, kan blive saa godt som muligt.

Til den højtærede Udenrigsminister har jeg kun faa Bemærkninger at gøre. Det var ikke saadan, at jeg ønskede at komme i Debat med den højtærede Udenrigsminister. Jeg betragtede det egentlig nærmest som min Opgave at lægge op til en Debat mellem den højtærede Udenrigsminister og Venstres Formand i Landstinget, Landstingsmand Hauch, for det synes mig at have knebet stærkt med at faa denne Debat i Gang, og at det var overordentlig formaalstjenligt, at de Herrer fik talt ud med hinanden. Jeg vil vente med de Bemærkninger, jeg har at gøre, til jeg har hørt det Svar, den højtærede Udenrigsminister vil give paa det ærede Medlem Hr. Jørgen Grams Tale, og vil kun til denne Tale sige: Det ærede Medlem stillede op i en Sætning, at Landbrugets Krav var ubegrænset Tildeling af Valutaattester, blot det var tyske Attester. Det tror jeg ikke, det ærede Medlem har talt med Landstingsmand Hauch om. Og hvis det ærede Medlem har talt med Landstingsmand Hauch om det, vil jeg hellere sige, at man kan sige sig selv, at naar vi har en Traktat med England, som binder Indkøbene paa en lang Række Omraader, vil man ikke kunne stille Krav om Udstedelse af Attester paa Tyskland, saaledes at man eventuelt kan tage Varerne dér med Tilsidesættelse af Englands Krav. Ret skal være Ret. Det kan ikke nu nytte, at man vil kræve Attester, naar det bare er paa Tyskland. Saa er det ikke saa svært at blive velhavende, for saa kunde man forlange de rigtige Varer.

Derfor vil jeg afvente den nærmere Debat; men det synes mig i og for sig, at Stedet er bedre i Landstinget end her. Det kan altsaa ikke nytte at føre Angrebet paa den højtærede Udenrigsminister paa den Linie. Jeg synes, man snarere kan sige følgende til Udenrigsministeren: Er det rigtigt eller ikke, at der paa en Række Omraader — saaledes maa Spørgsmaalet stilles —, hvor vi ikke hindres i det af Hensynet til Aftaler med andre Lande, i ganske særlig Grad England, har kunnet foretages større Indkøb af Varer, som vi havde rigelig Brug for, i Tyskland, og som Tyskland vilde kunne levere? Det er det afgørende i dette Spørgsmaal. Kan det besvares med ja, kan Landbruget klage; men maa det besvares med nej, er der ikke Grund til Klage.

Jeg skal ikke sige noget til, at den højtærede Udenrigsminister i Skildringen af sin Handelspolitik ikke skildrede den mange

Aar frem i Tiden; men jeg staaer noget uforstaaende over for, hvad vi forhandler med Hollands Ministerpræsident Colijn og med de andre Oslo-Magter om. Den højtærede Udenrigsminister vil maaske, som den Diplomat han er, sige, at de er maaske ogsaa uforstaaende over for, hvad de forhandler med os om, for de gør, hvad de har Lyst til, og hvad der passer dem bedst. Det gør den højtærede Udenrigsminister ogsaa, og jeg tvivler ikke om, at Hollands Ministerpræsident er overmaade god til det samme. Men naar den højtærede Udenrigsminister siger, som han gjorde, at han vil have en Handelspolitik, hvorved vi udnytter vore Indkøb i de enkelte Lande, maa den højtærede Udenrigsminister efter min Opfattelse forlade en Skanse, som han har været meget ivrig for at holde meget længe, nemlig at Systemet, vi har, vel bygger paa nogen Binding, men i det store og hele bygger paa, at man blot skal udstede Attester, ikke paa Køb.

Hvis det er rigtigt, maa det System, Det konservative Folkeparti i sit Forslag har bygget paa, ogsaa kunne holde; for derefter vil det være et System, hvorefter Købene i ganske særlig Grad vil være i Tyskland, England og de skandinaviske Lande. Det er netop noget af det, der har været Opgaven for os. Ministeren kan ikke slaa det af Marken med sin sædvanlige Argumentation. Hvis han siger nej, er Systemet i Virkeligheden nu forladt. Det er nu ikke nok bare med at udstede Attester, nu maa man adskilligt stærkere end tidligere kræve Effektivitet med Hensyn til Benyttelsen af dem.

Den højtærede Udenrigsminister vilde ikke tage Initiativ til Forhandling angaaende andre Spørgsmaal end det økonomiske, hvor Initiativet er taget med de andre nordiske Lande. Jeg haaber saa, at Offentligheden eller Rigsdagen paa en eller anden Maade faar Besked herom. Og med Hensyn til Forhandlinger mellem de nordiske Lande og i ganske særlig Grad med Sverige og Norge beklager jeg det Afslag, den højtærede Udenrigsminister gav med Hensyn til at tage op til Drøftelse, ikke Spørgsmaalet om et Forsvarsforbund, men militære Spørgsmaal, som kunde have fælles Interesse for de to Lande. Der er ikke den fjerneste Tvivl om, at saadanne Spørgsmaal eksisterer ogsaa uden for et snævert Forsvarsforbunds Omraade, og jeg anser det for en meget stor Fejl, at den højtærede Udenrigsminister ikke vil benytte den gunstige Situation, der var, til utvivlsomt aabne og redelige Drøftelser om denne Sag.